

DESENVOLUPAMENT D'ORIENTACIONS DE GESTIÓ I MÈTODES DE PLANIFICACIÓ FORESTAL EN EL CONTEXT ACTUAL

Els boscos mediterranis tenen un caràcter molt heterogeni i presenten, a petita escala, variacions considerables en relació a les condicions ecològiques i la composició en espècies. A més, la demanda social envers les funcions del bosc ha augmentat de manera considerable en les darreres dècades. En aquest context, el desenvolupament i l'adaptació de noves eines de planificació estratègiques basades en una gestió ecosistèmica, adaptativa i integradora, té una especial rellevància. Una planificació i una gestió forestal innovadores consideren que el bosc és un ecosistema complex i tenen per objectiu el manteniment del seu valor productiu, protector i social. Per altra banda, pretenen promocionar opcions de futur mitjançant la compatibilització dels diferents usos i l'aplicació de tècniques silvícoles diverses.

Des del 1997, s'estudia la dinàmica i la gestió forestal de les principals espècies dels boscos mediterranis i de muntanya de Catalunya. L'objectiu d'aquesta recerca és la consideració d'una gestió forestal que tingui en compte les diferents tipologies de bosc i el seu rendiment, els productes i altres funcions forestals, la integració de les perturbacions naturals, la socioeconomia i, recentment, el canvi global. En aquest context, s'ha treballat estretament amb diferents espècies de coníferes i quercínies.

També s'ha treballat en la coordinació de projectes en matèria d'aplicació de nous mètodes de planificació en la gestió de forests públiques. Aquestes, són boscos amb molta diversitat i estructures forestals complexes,

on el repte dels gestors és compatibilitzar la producció forestal, la conservació de la biodiversitat, el paisatge i l'ús social.

Aquesta recerca ha dut al disseny d'un gran projecte que té per objectiu establir unes directrius de gestió forestal que constitueixin una base tècnica per als instruments de planificació forestal a nivell de forest (Plans de Gestió Forestal). En segon terme, es pretén fer extensives aquestes directrius a instruments de planificació forestal a escala regional (Plans d'Ordenació dels Recursos Forestals i Ordenacions Forestals). Aquestes directrius s'organitzen en una estructura modular d'acord amb les principals funcions del bosc i els objectius comuns de la planificació forestal (Figura 1), basant-se en l'establiment de tipologies forestals. En conjunt, aquest sistema proporciona flexibilitat a la gestió forestal i possibilita una gestió forestal integradora i adaptable.

En aquest context, les línies de recerca principals tracten d'identificar i establir les tipologies forestals que actuaran de base per a la gestió forestal, i identificar-les i caracteritzar-les a nivell del territori català (Figura 2), alhora que valorar la seva composició en espècies (boscos purs i boscos mixtes), productivitat (classe productiva i factors ecològics) i vulnerabilitat al foc. Finalment, es pretén integrar el risc de grans incendis forestals en la gestió i planificació forestal i, per tant,

Mòdul General 1: "Directrius Generals per a la Gestió Forestal Sostenible", basat en models silvícoles que reuneixen els objectius comuns de la persistència i la producció forestal.

Mòdul General 2: "Directrius de Gestió per a Mitigar el Risc de Grans Incendis Forestals", basat en els models silvícoles que tenen per objectiu principal la protecció del territori contra els grans incendis forestals. En aquest cas, la funció productiva queda subordinada a l'objectiu principal.

Quatre Mòduls Específics: "Directrius de Gestió per situacions específiques": Fauna i Flora, Hàbitats i Conservació de la Biodiversitat; Pastures; Productes Forestals no Fustaners; Ús Social (valor de paisatge).

Figura 1. Etapes conceptuals del desenvolupament de les orientacions de gestió forestal multifuncional.

Figura 2. Tipologies forestals com unitats homogènies del paisatge en models de gestió similars.

incorporar a les tipologies forestals informació sobre aquelles característiques que ajudin a determinar la seva vulnerabilitat al foc. Es consideren factors dasomètrics, ecològics i territorials, tot i que les variables més rellevants són les relacionades amb l'estructura forestal, principalment la densitat del bosc i la continuïtat del combustible.

AGRAÏMENTS

Amb el suport del Centre de la Propietat Forestal i el Departament de Medi Ambient i Habitatge.

PRODUCTES

Piqué M i Vericat P (2007). Elaboració d'orientacions de gestió per als boscos catalans: les tipologies forestals com a eina. Actes 2^{on} Congrés Forestal Català (25-28 setembre 2007, Tarragona, Espanya).

González JM, Piqué M y Vericat, P (2006). Manual de ordenación por rodales. Gestión multifuncional de los espacios forestales. Centre Tecnològic Forestal de Catalunya. ISBN: 84-690-3133-3. 205 pp.

Coordinació de la "V Reunión del Grupo de Trabajo de Ordenación de Montes de la Sociedad Española de Ciencias Forestales: Ordenación por rodales: experiencia y aplicación". Solsona, novembre 2007.

CONTACTE

Míriam Piqué: miriam.pique@ctfc.cat